

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 231/2013-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. apríla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti B., s. r. o., B., zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. C., s. r. o., N., v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. M. C., vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 31 Cb 59/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti B., s. r. o., **o d m i e t a** pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. októbra 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti B., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 31 Cb 59/2011.

Sťažovateľka v podstatnej časti sťažnosti uviedla:

«Sťažovateľ uzavrel s odporcom zmluvu o reklamnej, propagačnej činnosti a inzercii zo dňa 04.04.2011, kde sa v Čl. 1 tejto zmluvy žalobca zaviazal vykonať reklamnú, propagačnú alebo inzertnú činnosť pre žalovaného formou uverejňovania reklamného banneru na internetovom portáli a to v lehote od 01.05.2011 do 30.04.2016 a podľa Čl. 4 sa odporca zaviazal zaplatiť za uvedenú činnosť 480,- € s DPH/mesiac.

Sťažovateľ fakturoval odporcovi za reklamu na internetovej stránke za mesiac júl 2011 faktúrou číslo 2011006 vystavenou dňa 11.07.2011 sumu 480,- EUR splatnú dňa 24.07.2011.

Dňa 08.08.2011 podal sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie sumy 480,- Eur s príslušenstvom. Okresný súd Nitra dňa 17.08.2012 vydal platobný rozkaz, proti ktorému odporca podal dňa 14.09.2011 odpor. Následne sa v danej veci konalo pojednávanie, na ktorom sa vykonal výsluch svedkov. Sťažovateľ argumentoval, že pohľadávka nemôže byť započítaná, pretože záväzok voči odporcovi nevznikol. Partnerská zmluva zo dňa 04.04.2011 obsahovala záväzok odporcu poskytnúť sťažovateľovi priestory na zorganizovanie výstavy, ktorá sa neuskutočnila a preto mal sťažovateľ za to, že mu záväzok voči odporcovi nevznikol. Sťažovateľ taktiež namietal neurčitost' právneho úkonu, pretože nebolo zrejmé k akej sume sa jeho pohľadávka započítava. Na základe uvedeného nemohla byť pohľadávka, ktorá podľa názoru sťažovateľa ani nevznikla započítaná. Súd sa nestotožnil s tvrdením sťažovateľa ohľadom spornosti a nemožnosti vzájomného započítania pohľadávok. Na základe vykonaného dokazovania žalobu zamietol ako nedôvodnú. Proti rozsudku Okresného súdu Nitra podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom namietal arbitrárnosť konania a rozpor rozhodnutia s vykonanými dôkazmi, svedeckými výpoveďami a argumentáciou sporových strán. Krajský súd Nitra sa vo svojom rozhodnutí v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktoré považoval za vecne správne a rozsudok potvrdil. ...

Sťažovateľ má za to, že postupom odvolacieho súdu, ktorý nesprávne a v rozpore so zákonom posúdil skutkový stav a následne vyvodil nesprávne právne závery boli porušené jeho práva, ktoré mu priznáva Ústava SR. Súd mal existenciu pohľadávky sťažovateľa za nespornú, nakoľko o jej dôvodnosti nepochyboval ani odporca. Vzhľadom na to je potrebné vyjadriť sa k pohľadávke odporcu, ktorá bola započítaná voči pohľadávke sťažovateľa. Predmetná započítaná pohľadávka odporcu mala vzniknúť z Partnerskej zmluvy č. 153/2011/AXVN podpísanej medzi sťažovateľom a odporcom dňa 04.04.2011. Predmetom tejto zmluvy bolo dočasné prenajatie časti výstavného areálu, ktorý sa nachádza v správe odporcu. Súd zadefinoval vyššie uvedenú zmluvu ako „nájomnú zmluvu“ a podľa toho aj posúdil nárok odporcu na zaplatenie fakturovanej sumy ako „nájomného“ za užívanie pavilónov. Ako bude vysvetlené nižšie, súd prvého stupňa sa svojvoľne a bez akéhokoľvek dôvodu odchýlil od dôkazov ako aj výpovedí svedkov obsiahnutých v súdnom spise, čím porušil základné zásady procesného práva...

Druhostupňový súd sa vo svojom rozhodnutí nevysporiadal s tvrdeniami sťažovateľa, ktorý v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu argumentoval nesprávnym výkladom prvostupňového súdu, ktorý zadefinoval započítavanú pohľadávku odporcu ako nájomné, keď žiadna zo strán to neuviedla a ani z listinných dôkazov to nevyplýva. Súd bol v tomto smere povinný postupovať v súlade s § 266 a nasl. Obchodného zákonníka, pričom ale jeho závery obsiahnuté v rozsudku sú v rozpore s týmito výkladovými pravidlami ako aj s § 120 ods. 3 OSP (strany zhodne uviedli, že započítaná pohľadávka mala byť za služby nie za nájom). V konaní bolo jednoznačne preukázané, že strany sa dohodli na konaní výstavy začiatkom septembra 2011. Táto výstava bez ohľadu na zavinenie strán sa ale neuskutočnila, t. z. nedošlo k odovzdaniu predmetu nájmu nájomcovi.

V partnerskej zmluve nie je uvedená objednávka sťažovateľa na služby spojené s prenájomom, t. j. s projekciou výstavy, resp. iných služieb, preto odporca vystavil faktúru za služby spojené s prenájomom bez právneho aj zmluvného základu.

Z uvedeného dôvodu má sťažovateľ za to, že súd pri rozhodovaní nevychádzal z podkladov predložených stranami sporu, nezohľadnil jednotlivé predkladané tvrdenia a ani svedecké výpovede, ktoré jednoznačne preukázali, že nešlo o nájom. ...

Súd započítal voči pohľadávke sťažovateľa, ktorá je nesporná, pohľadávku odporcu, ktorej samotná výška je sporná, pretože odporca ani súd neozrejmlil výšku pohľadávky,

ktorú je podľa ich názoru možné započítať. Nie je jasné pohľadávka v akej výške bola započítaná, či išlo o pohľadávku vo výške 3600,- s DPH alebo vo výške 5400,- Eur s DPH. Súd sa vo svojom rozhodnutí k tejto spornej otázke nevyjadril a neurčil v akej výške je pohľadávka odporcu spôsobilá na započítanie. ...

Odporca nepredložil dôkazy, ktoré by potvrdzovali opodstatnenosť vystavenej faktúry, práve naopak všetky svedecké výpovede potvrdzujú, že sa nejednalo o nájom. Napriek tomu, že odporca mal dôkazné bremeno nemusel predložiť žiadne dôkazy druhostupňový súd rozhodol v jeho prospech. Preto má sťažovateľ za to, že odporca neunesol dôkazné bremeno.

Druhostupňový súd tak porušil zásadu rovnosti strán, pretože napriek tomu, že odporca nepreukázal svoje skutkové tvrdenia, prisvedčil odporcovi právo na započítanie pohľadávky, pritom výška tejto pohľadávky nebola odporcom ani súdom určená. Sťažovateľ nemá do toho času vedomosť pohľadávka v akej časti (energie, nájom) bola započítaná k jeho pohľadávke. Vzhľadom na to, že nie je doteraz objasnená výška spornej pohľadávky, má sťažovateľ za to, že rozhodnutie druhostupňového súdu je nepreskúmateľné, pretože odporcovi bolo priznané isté právo, ktoré nie je podložené žiadnymi dôkazmi predloženými v spore. Pritom všetky predložené dôkazy rozhodnutiu druhostupňového súdu odporujú. Napriek tomu, že odporca nikdy netvrdil, že ide o nájom, súd vypracoval odôvodnenie, v ktorom ignoroval dôkazy a to výhradne v prospech štátneho podniku (odporcu). Preto je sťažovateľ toho názoru, že druhostupňový súd dôkazy vôbec nevyhodnotil, rozhodol svojvoľne a tak v rozpore so zákonom. Z uvedeného dôvodu má sťažovateľ za to, že týmto konaním boli porušené jeho práva. Súd mal v danej veci oprávnenie vykonať aj iný ako účastníkmi navrhnutý dôkaz, ktorého vykonanie považoval za nevyhnutné pre rozhodnutie, avšak žiadny dôkaz, ktorý by preukázal tvrdenia odporcu nevykonával.»

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálehom:

„1) Krajský súd v konaní sp. zn. 31Cb/59/2011 porušil sťažovateľove právo definované v článku 46 ods. 1 Ústavy SR,

2) Krajský súd v konaní sp. zn. 31Cb/59/2011 porušil sťažovateľove právo definované v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

3) *Rozsudok Krajského súdu v Nitre 15Cob/139/2012-73 zo dňa 04.07.2012 sa zrušuje,*

4) *Ústavný súd priznáva sťažovateľovi náhradu trov konania pred Ústavným súdom SR.*“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy o veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, zjavne neopodstatnené návrhy, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne

proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom alebo komerčným právnikom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie,

- a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili,
- b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody,
- c) proti komu sťažnosť smeruje.

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť sťažovateľky v predloženej podobe nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 1 a § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Z obsahu podania nie je zrejmé, ktoré rozhodnutie krajského súdu napáda, a petit je vzhľadom na odlišné označenie krajského súdu, ktorého postupom mali byť porušené sťažovateľkine práva, a rozhodnutia krajského súdu, ktorý sťažovateľka navrhuje zrušiť, nevykonateľný. Preto je sťažnosť ako celok zmätočná, nezrozumiteľná a neumožňuje, aby ju ústavný súd meritórne prerokoval.

Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že taký rozsah nedostatkov v zákonom predpísaných náležitostiach, aký vyplýva z podania sťažovateľky, nie je povinný

odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010).

Sťažnosť sťažovateľky nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 1 a § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Uvedené nedostatky zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti sťažovateľky boli dôvodom na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. apríla 2013